

Korištenje sredstava fonda solidarnosti u Sisačko-moslavačkoj županiji

Marijana Klobučar Bobetko*

U članku se predstavljaju iznimno zahtjevni i uspješno realizirani projekti u Sisačko-Moslavačkoj županiji financirani iz europskih izvora.

1. Uvod

Sisačko-moslavačka županija je kroz trideset godina prolazila kroz turbulentna razdoblja, od Domovinskog rata, iseljavanja mladog stanovništva nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, preko COVID-a pa na kraju potres. Sve ovo je ostavilo velike posljedice na život stanovnika Županije.

28. i 29. prosinca 2020. godine Sisačko-moslavačku županiju pogodio je razoran potres razmjera katastrofe koji je bio magnitude 6,2 po Richteru. Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 4. siječnja 2021. godine donijela Odluku o proglašenju katastrofe na području pogođenom potresom¹. Potres je ostavio nesagledive posljedice u ljudskim životima, razoreno je nekoliko tisuća obiteljskih kuća i stvorena šteta na javnim objektima u iznosu većem od 5,5 milijardi eura.

Fond solidarnosti Europske unije (FSEU) osnovan je kako bi se njime odgovorilo na prirodne katastrofe velikih razmjera i izrazila europska solidarnost s regijama unutar Europe pogođenim katastrofama. Fond je nastao kao reakcija na velike poplave u središnjoj Europi u ljeto 2002. Otad se koristio za 100 katastrofa pokrivajući niz različitih prirodnih katastrofa uključujući poplave, šumske požare, potrese, oluje i suše².

U Sisačko-moslavačkoj županiji je u trenu stao život te je trebalo žurno osigurati zdravstvenu zaštitu pacijenata, osigurati nastavak nastave za učenike osnovnih i srednjih škola, osigurati dodatni prijevoz učenika, osigurati prehranu stanovništvu pogođenom potresom, osigurati privremeni smještaj stanovništvu pogođenom potresom, hitne mjere sanacije na objektima javne namjene koje nisu jako stradale u potresu kako bi se žurno u njih vratili učenici i pacijenti. Sve navedeno je iziskivalo i velika financijska sredstva kojima Sisačko-moslavačka županija nije raspolagala već je na vrijeme izradila projektno tehničke

dokumentacije kako bi na vrijeme prijavila sve objekte obnove na Fond solidarnosti.

2. Fond solidarnosti Europske unije u Republici Hrvatskoj

Dana 12. studenog 2020. godine Vlada je usvojila odluku kojom se utvrđuje način raspodjele 683,7 milijuna eura bespovratnih sredstava iz Fonda solidarnosti EU, odobrenih za financiranje sanacije šteta od potresa. Time je stvoren pravni okvir za koordinaciju, provedbu i nadzor sustava korištenja ovih sredstava.

Sredstva europskog Fonda solidarnosti namijenjena su hitnim mjerama sanacije, zbrinjavanju stanovništva, obnovi infrastrukture te javnih zgrada i ne mogu se koristiti za obnovu i izgradnju obiteljskih kuća i stambenih zgrada.

Dana 7. srpnja 2022. godine Vlada je usvojila izmjenu Odluke o načinu raspodjele bespovratnih financijskih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije odobrenih za financiranje sanacije šteta od potresa na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, imenovanju i određivanju zaduženja nacionalnog koordinacijskog tijela, tijela odgovornih za provedbu financijskog doprinosa i neovisnog revizorskog tijela.

Provedbena tijela su raspisivala javne pozive za različite kategorije troška, na koje su se javljali krajnji korisnici. Nacionalno koordinacijsko tijelo za provedbu je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine a tijela odgovorna za provedbu financijskog doprinosa prema zaduženjima iz svoje nadležnosti su: Ministarstvo gospodarstva i održivoga razvoja, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo kulture i medija, Ministarstvo obrane, Grad Zagreb, Zagrebačka županija, Krapinsko-zagorska županija te Fond za obnovu Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije. Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU) je neovisno revizorsko tijelo.

Procedure su uređene zajedničkim nacionalnim pravilima za Fond Solidarnosti EU te se sukladno njima, pojedinačnim pozivom pobježe uređuju pitanja prihvatljivih prijavitelja i troškova. Svi troškovi koji su prihvatljivi u smislu odredbi Uredbe o osnivanju Fonda solidarnosti EU nastali

* Marijana Klobučar Bobetko, univ.spec.stud.eur., Sisačko-Moslavačka županija, Sisak, marijana.klobucar-bobetko@smz.hr

¹ Vlada RH (2021) Odluka o proglašenju katastrofe na području pogođenom potresom (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_01_1_1.html) (Pristupljeno 5. listopada 2023.)

² Informativni članci o Europskoj uniji (2023.) (<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/hr/sheet/97/fond-solidarnosti>.) (Pristupljeno 5. listopada 2023.)

od dana potresa, dakle od 22. ožujka 2020. mogu se, temeljem prihvaćenih projektnih prijedloga i sklopljenih ugovora, nadoknaditi.

Republika Hrvatska je sukladno zaključku Vlade od 10. lipnja 2020. godine zatražila dodjelu bespovratnih sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije za saniranje posljedica prouzročenih potresom iz ožujka 2020. godine³.

Zastupnici Europskog parlamenta odobrili su, na plenarnoj sjednici održanoj 23. studenog 2020., pomoć Hrvatskoj iz Europskog fonda solidarnosti za saniranje posljedica razornog potresa u Zagrebu 22. ožujka 2020. godine u visini od 683,7 milijuna eura.

Resorna ministarstva i provedbena tijela su objavila 21 poziv za obnovu infrastrukture na vodoopskrbu i odvodnje, energetike, prometa, obrazovanja, zdravstva, za preventivnu infrastrukturu i zaštitu kulturne baštine, troškove službi spašavanja i osiguranja privremenog smještaja te sprečavanja erozije tla, a sredstva pomoći koriste se za naknadnu javnih troškova na područjima Grada Zagreba te Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije.

Po tim je pozivima, zaključno do 31. prosinca 2022., sklopljeno 576 ugovora u vrijednosti od 1,92 milijardi eura što uključuje financiranje iz Fonda solidarnosti Europske unije, ali i drugih izvora.

Republika Hrvatska je do 30. lipnja 2023. iskoristila 1,1 milijardu € (110%) sredstava za zagrebački i petrinjski potres.⁴

3. Fond solidarnosti Europske unije u Sisačko-moslavačkoj županiji

Brzom reakcijom župana Sisačko-moslavačke županije prijavljeni su projekti iz područja obrazovanja, zdravstva, kulture, privremeni smještaj i ostalo na objavljene Pozive na dodjelu bespovratnih sredstava.

3.1. Projekti po područjima koji su prijavljeni i za koja su povučena sredstva iz Fonda solidarnosti

3.1.1. Obrazovanje

U području obrazovanja do 30. lipnja 2023. je povučeno **20.065.697,84 €** za sljedeće projekte:

- OBNOVA ZGRADE GLAZBENE ŠKOLE FRANA LHOTKE SISAK
- OBNOVA ZGRADE STARE MATIČNE ZGRADE STRUKOVNE ŠKOLE SISAK – ZGRADA 2
- OBNOVA ZGRADE STARE MATIČNE ZGRADE STRUKOVNE ŠKOLE SISAK – ZGRADA 1
- OBNOVA ZGRADE STRUKOVNE ŠKOLE SISAK – ZGRADA RADIONICE

³ Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (2023.) (<https://mpgi.gov.hr/print.aspx?id=11379&url=print&page=1>) (Pristupljeno 5. listopada 2023.)

⁴ Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (2023.) (<https://mpgi.gov.hr/vijesti-8/iskoristena-sva-sredstva-iz-fonda-solidarnosti-za-obnovu-od-potresa/15524>) (Pristupljeno 5. listopada 2023.)

- OBNOVA ZGRADA PODRUČNE ŠKOLE LETOVANIĆ
- OBNOVA ZGRADE OŠ IVAN GORAN KOVAČIĆ GORA
- OBNOVA ZGRADE SPORTSKE DVORANE SREDNJE ŠKOLE VIKTOROVAC
- OBNOVA ZGRADE PODRUČNE ŠKOLE NEBOJAN
- OBNOVA ZGRADE OŠ KATARINA ZRINSKI MEČENČANI
- OBNOVA ZGRADE GIMNAZIJE SISAK
- OBNOVA ZGRADE SREDNJE ŠKOLE GLINA
- OBNOVA ZGRADE SREDNJE ŠKOLE PETRINJA
- RADOVI NA HITNIM MJERAMA SANACIJE ŠKOLA
- OBNOVA STRADALE DVORANE OŠ GLINA OŠTEĆENE U POTRESU
- OBNOVA KROVIŠTA STRADALOG U POTRESU OŠ MATE LOVRAKA
- OBNOVA DVORANE INDUSTRIJSKO-OBRTNIČKE ŠKOLE SISAK OŠTEĆENE U POTRESU
- OBNOVA ZGRADE OŠ MLADOST LEKENIK
- IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE I MJERE ZAŠTITE ZGRADE VINOGRADARSKO-VOĆARSKO ŠKOLE PETRINJA
- IZRADA PROJEKTNO-TEHNIČKE DOKUMENTACIJE ZA OŠ MATE LOVRAKA
- NAJAM PRIVREMENOG PROSTORA ZA RAD EKONOMSKE ŠKOLE SISAK
- PRIJEVOZ UČENIKA I.OSNOVNE ŠKOLE PETRINJA U IZMJEŠTENE OBJEKTE
- NAJAM I UREĐENJE OBJEKTA „RCK – TEHNIČKE ŠKOLE SISAK”
- NABAVA OPREME STRADALE U POTRESU ZA I. OŠ PETRINJA
- PRIJEVOZ UČENIKA OŠ DRAGUTINA TADIJANOVIĆA U IZMJEŠTENE OBJEKTE
- UREĐENJE DODATNOG PROSTORA ZA SMJEŠTAJ UČENIKA OŠ DRAGUTINA TADIJANOVIĆA

3.1.2. Zdravstvo

U području zdravstva do 30. lipnja 2023. je povučeno **28.541.696,55 €** za sljedeće projekte:

- OBNOVA ZGRADE NOVE INTERNE OB BOLNICE „DR. IVO PEDIŠIĆ” SISAK (ODJEL PSIHIJATRIJE, ODJEL PATOLOGIJE I CITOLOGIJE, BOLNIČKA LJEKARNA)
- OBNOVA ZGRADE STARE INTERNE OB „DR. IVO PEDIŠIĆ” SISAK
- OBNOVA ZGRADE PEDIJATRIJE „DR. IVO PEDIŠIĆ” SISAK
- OBNOVA ZGRADE UPRAVE OB „DR. IVO PEDIŠIĆ” SISAK
- OBNOVA ZGRADE JODNOG LJEČILIŠTA U SISKU
- OBNOVA ZGRADA NOVE I STARE BOLNICE U PETRINJI
- OBNOVA DOMA ZDRAVLJA SMŽ U SISKU
- IZGRADNJA DOMA ZDRAVLJA SMŽ U PETRINJI
- OBNOVA AMBULANTE U JABUKOVCU
- VRAĆANJE U PRIJAŠNJE STANJE ZGRADE DOMA ZDRAVLJA SMŽ U GLINI
- OBNOVA 6 OBJEKATA NPB „DR. IVAN BARBOT” POPOVAČA
- OBNOVA ZGRADE KINEMATOGRAF LJEČILIŠTA TOPUSKO
- OBNOVA POMOĆNIH OBJEKATA ZDRAVSTVENIH USTANOVA NA PODRUČJU PETRINJE

3.1.3. Kultura

U području kulture do 30. lipnja 2023. je povučeno **9.439.947,29 €** za sljedeće projekte:

- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE VOJARNE U LAĐARSKOJ 28 U SISKU
- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE ZGRADE U RIMSKOJ 19 U SISKU
- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE ZGRADE U TOMISLAVOVOJ ULICI 5 U SISKU
- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE SJEDIŠTA SMŽ U SISKU, S. I. RADIĆA 36
- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE ZGRADE BIVŠE KOMANDE U SISKU
- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE TUŠKANOVE KUĆE U SISKU
- ❑ MJERE ZAŠTITE ZGRADE HGK U KRANJČEVIĆEVOJ 16 U SISKU
- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE VOJARNE U LAĐARSKOJ 28 U SISKU
- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE ZGRADE U RIMSKOJ 19 U SISKU
- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE ZGRADE U TOMISLAVOVOJ ULICI 5 U SISKU
- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE SJEDIŠTA SMŽ U SISKU, S. I. RADIĆA 36
- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE ZGRADE BIVŠE KOMANDE U SISKU
- ❑ PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA I MJERE ZAŠTITE TUŠKANOVE KUĆE U SISKU
- ❑ MJERE ZAŠTITE ZGRADE HGK U KRANJČEVIĆEVOJ 16 U SISKU

3.1.4. Cestovna infrastruktura

U području cestovne infrastrukture je povučeno 16.325.520,00 € te je obnovljeno 85 km cesta, 6 mostova i 6 klizišta.

3.1.5. Privremeni smještaj

Za privremeni smještaj stanovništva (prehrana i osiguranje smještajnih kapaciteta) povučeno je 11.592.845,39

€ i to za jedinstvene projekte Županijskih naselja u Glini (Banovi dvori), Sisku (Zelenjak) i Petrinji (Petrinia). Ova naselja će nakon završetka obnove biti jedinstven projekt zbrinjavanja starih i nemoćnih jer će njihovo upravljanje preuzeti domovi za stare i nemoćne kojima je osnivač Sisačko-moslavačka županija.

Izvor: vlastita izrada

4. Zaključak

Brzom i odgovornom reakcijom župana i vodstva Sisačko-moslavačke županije omogućeno je povlačenje 86 milijuna € za obnovu objekata javne i cestovne infrastrukture do 30. lipnja 2023. iz Fonda solidarnosti Europske unije. Sredstva Fonda dovest će do brže normalizaciji života u Sisačko-moslavačkoj županiji, povratak stanovništva i useljavanje novog stanovništva. U suradnji s Vladom Republike Hrvatske obnova objekata stradalih u potresu će se nastaviti financirati iz nacionalnih sredstava i Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. -2026. godine. Sisačko-moslavačka županija postaje mjesto poželjno za život za sve generacije, a autocesta Sisak-Zagreb će dati novi život i potaknuti dolazak u Sisačko-moslavačku županiju jer će nas dijeliti samo dvadesetak minuta vožnje od Zagreba.

Narudžbenicu za pretplatu na časopis, kao i brojne druge informacije o djelovanju našeg Centra, možete pronaći na internet stranici www.tim4pin.hr

